

Del 7: Du skal ikke drepe

Taler: Niklas R. B. Slettevoll

Dato: 15.1.2023 - Tekst: 2 Mos 20,13

Som menneske er du utrolig verdifull. Ikke på grunn av hva du har gjort, hva du eier eller hvordan du ser ut, men fordi du er skapt av Gud i Hans bilde. Gud har erklært at du er verdifull, som gjør at ingen har rett til å krenke ditt liv på en ulovlig måte. Derfor har Gud gitt oss det sjettede bud: «Du skal ikke drepe».¹

Kevin DeYoung definerer forbudet slik: «Det forbyr å drepe eller å forårsake at en lovlig uskyldig person blir drept ved direkte handling eller passivitet». Unntak fra forbudet kan være hvis ting går galt under selvforsvar², og i Bibelen leser vi om at krig og dødsstraff ble brukt på en lovlig måte av israelittene. Ulike typer drap som forbys er 1) **planlagt, intensjonelt drap**, 2) **uplanlagt, men intensjonelt drap**, 3) **uforvarende drap**, hvor man gjør noe som dreper en person uten at det var hensikten med handlingen³ og 4) **uaktsomt drap**, hvor man ikke har tatt tilstrekkelige forholdsregler for å unngå at mennesker blir drept.⁴

Det er kanskje når vi snakker om 3) og 4) at det begynner å bli mer relevant for oss, fordi hvem som helst kan havne i en situasjon hvor man ved et uhell dreper noen. Vi må ha en såpass stor

¹ 2 Mos 20,13

² 2 Mos 22,2-3: «Hvis en tyv blir oppdaget mens han bryter seg inn, og han blir slått så han dør, blir det ikke noen blodskyld av det. Hvis solen gikk opp over ham mens det skjedde, får han blodskyld.» Den siste setningen her er viktig, fordi den betyr at hvis innbruddet skjedde på dagen når det er lyst, så er det mindre sannsynlig at en ved et uhell dreper tyven i selvforsvar. Det vil si at man har ikke lov til å drepe i selvforsvar, så lenge det kunne vært unngått. Derfor kan ikke selvforsvar brukes som en unnskyldning til å drepe noen i sinne og hat.

³ 5 Mos 19,5-7: [...] som når en mann går ut i skogen sammen med sin neste for å hogge tømmer, og hånden hans svinger øksen for å felle treet, og økehodet løsner fra skaftet og treffer hans neste så han dør, da kan han flykte til en av disse byene og få leve.

⁴ 5 Mos 22,8: Når du bygger et nytt hus, skal du lage et rekkverk på taket ditt, så du ikke fører blodskyld over huset ditt om noen faller ned fra det.

respekt for menneskers liv, at vi gjør så godt vi kan for å verne dem rundt oss. Lettvinte løsninger, adrenalin-kick og spenning osv. som setter liv i unødig fare må ikke prioriteres foran en aktsom sikring av og respekt for verdifulle menneskeliv.

Selv mord er også et brudd på dette budet. Selv om man tar sitt eget liv, så er det fortsatt en krenkelse av menneskeverdet og Guds bud, fordi det er å urettmessig ta et menneskeliv. Men uansett hva situasjonen er som leder til et selvmord, så har vi ikke grunnlag for å si at det er en utilgivelig synd. Men mennesker trenger å vite at selvmord er ikke et alternativ og at hver enkelt er høyt elsket.^{5 6}

Budet utelukker også **eutanasi**, både assistert selvmord og aktiv dødshjelp, og **abort**. Det er ikke gitt mennesker å bestemme når livet skal ende.⁷ Abort er også noe kirken har vært motstander av fra begynnelsen,⁸ og Bibelen tillegger ufødte barn menneskelighet og verdi.⁹

Men Jesus går enda dypere enn den ytre overholdelsen av budet og viser oss den egentlige betydningen.¹⁰ Drap starter i våre holdninger til hverandre. Urettmessig sinne skaper grobunnen for det som senere manifesterer seg i onde handlinger.¹¹ Vi trenger alle en frelser for å helbrede våre hjerter. Når vi vender om og inviterer Jesus inn i våre liv, så vil Han gi oss Den Hellige Ånd for å helbrede oss. Han kan snu vårt hat til våre fiender, til kjærlighet. Vi skal være med på å fremelske livet, og levendegjøre livets håp for hverandre ved å forkynne det sanne liv, som er Jesus Kristus.

⁵ **Salme 103,8-13:** Barmhjertig og nådig er Herren, sen til vrede og rik på barmhjertighet. Han anklager ikke for alltid og holder ikke evig fast på vrede. Han gjør ikke med oss etter våre synder og gjengjelder oss ikke etter våre misgjerninger. For så høyt som himlene er over jorden, så stor er Hans nåde mot dem som frykter Ham. Så langt som øst er fra vest, har Han tatt våre overtredelser bort fra oss. Som en far er barmhjertig mot sine barn, er Herren barmhjertig mot dem som frykter Ham.

⁶ **1 Joh 4,9-10:** Ved dette ble Guds kjærlighet åpenbart blant oss, at Gud har sendt sin enbårne Sønn til verden, for at vi skal leve ved Ham. I dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at Han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder.

⁷ **Job 14,5:** Siden hans dager er bestemt, er hans måneders tall hos Deg; **Salme 139,16:** Og i Din Bok var de alle skrevet ned, de dager som var fastlagt for meg før en eneste av dem var kommet.

⁸ Det står i et av de tidligste kristne skriftene utenfor NT, Didache, fra rundt år 100 e.Kr.: «Ikke drep et barn ved abort eller drep et nyfødt spedbarn».

⁹ **Sal 139,13:** «Du vevde meg sammen i min mors liv»; **2 Mos 21,22-24:** »Hvis noen menn er i slagsmål og skader en kvinne som er med barn så hun føder for tidlig, men uten at det skjer noen skade, skal han sannelig bøtelegges, og han skal betale det kvinnens mann pålegger ham ut fra en utregning. Men hvis det skjer noen skade, da skal du gi liv for liv, øye for øye, tann for tann, hånd for hånd, fot for fot [...]» (hvis barnet eller moren døde, så skulle drapsmannen straffes på samme måte, «liv for liv...»).

¹⁰ **Matt 5,21-22:** Dere har hørt at det er sagt til fedrene: 'Du skal ikke slå i hjel, og den som slår i hjel, blir skyldig for dommen.' Men Jeg sier dere at den som blir sint på sin bror uten grunn, blir skyldig for dommen. Og den som sier til sin bror: «Tomskalle!» skal bli skyldig for rådet. Den som sier: «Din tufs!» skal bli skyldig til helvetes ild.

¹¹ **1 Joh 3,15:** Den som hater sin bror, er en morder. Og dere vet at ingen morder har evig liv i seg.

SPØRSMÅL TIL ETTERTANKE

- Hvordan har Jesu undervisning om dette budet påvirket deg (se fotnote nr. 10)? Har det noen betydning for ditt behov for en frelser?
- Hvordan kan det å invitere Den Hellige Ånd inn i livene våre hjelpe oss til å ikke begå mord?
- Hva var det første drapet i Bibelen og hvordan reagerte Gud?
- Det første drapet i Bibelen skjedde før Moses fikk loven og før Jesus åpenbarte hele evangeliets virkelighet. Hvordan kan loven og evangeliet være til hjelp for et menneske som vurderer å ta et annet menneskes liv?
- Kan Gud tilgi mordere?
- Tenk over hvilke handlinger du gjør/ikke gjør og situasjoner du setter deg selv eller andre i som kan føre til skade eller tap av menneskeliv. Har du noen gang «glemt å lage rekkverk på taket ditt»?
- Hvordan er passiv dødshjelp annerledes enn aktiv dødshjelp?
- Tror du evangeliet kan endre utfallet for et menneske som vurderer selvmord? Tenker du at evangeliet kan ha en betydning for de som har mistet noen til selvmord? På hvilken måte?

HØR TALEN SOM PODCAST

Scann QR-koden med mobilkameraet ditt eller gå til www.tabernakletoyer.no/podcast.

Podcasten vår er også tilgjengelig på Spotify, Apple Podcasts, Google Podcasts, Amazon Music m.fl. Du finner den ved å søke etter

Tabernaklet Øyer.